ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ: ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ОБЛІКУ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

TRANSFER PRICING: ECONOMIC CONTENT AND FEATURES OF AUTOMATED ACCOUNTING AT DOMESTIC ENTERPRISES

УДК 657.1.011.56:336.2

<https://doi.org/10.32843/bses.56-18>

Карлова І.О.

к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів,
обліку і аудиту
Національний транспортний університет
Вербицька А.І.
студентка
Національний транспортний університет

Karlova Irina

Kyiv National Transport University

Verbytska Alina

Kyiv National Transport University

У статті обґрунтовано необхідність державного регулювання та контролю за трансфертним ціноутворенням на основі закордонного досвіду та розробок вітчизняних учених. Було досліджено понятійний апарат контрольованих операцій та розроблено систему методів автоматизованого обліку трансфертного ціноутворення за допомогою бухгалтерського програмного комплексу 1С: Підприємство 8.3. Запропонована система методів дасть можливість в автоматизованому режимі не тільки здійснювати збір, обробку, систематизацію інформації про контрольовані операції, що були здійснені в процесі звичайної господарської діяльності, на окремому рахунку обліку, але і додатково на вимогу користувача сформувати стандартизовану форму звіту про контрольовані операції. Завдяки запропонованим заходам буде полегшено аудит річної фінансової звітності та збільшено податкові надходження до державного бюджету за рахунок більш ефективного регулювання трансфертного ціноутворення контролюючими органами.

Ключові слова: трансфертне ціноутворення, контрольовані операції, бухгалтерський облік, кореспонденція рахунків, міжнародні стандарти фінансової звітності, фінансова звітність, державний контроль.

В статье обоснована необходимость государственного регулирования и контроля

за трансфертным ценообразованием на основе зарубежного опыта и разработок отечественных ученых. Был исследован понятийный аппарат контролируемых операций и разработана система методов автоматизированного учета трансфертного ценообразования с помощью бухгалтерского программного комплекса 1С: Предприятие 8.3. Предложенная система методов позволит в автоматизированном режиме не только осуществлять сбор, обработку, систематизацию информации о контролируемых операциях, которые были осуществлены в процессе обычной хозяйственной деятельности, на отдельном счете учета, но и дополнительно по требованию пользователя сформировать стандартизированную форму отчета о контролируемых операциях. Благодаря предложенным рекомендациям будет облегчен аудит годовой финансовой отчетности и увеличены налоговые поступления в государственный бюджет за счет более эффективного регулирования трансфертного ценообразования контролирующими органами.

Ключевые слова: трансфертное ценообразование, контролируемые операции, бухгалтерский учет, корреспонденция счетов, международные стандарты финансовой отчетности, финансовая отчетность, государственный контроль.

This article is devoted to the development of methods for analyzing the investment environment of the country. The author analyzes the The article substantiates the need for state regulation and control over transfer pricing based on foreign experience and developments of domestic scientists. The essence of transfer pricing was determined on the basis of the current legislation. Find out which transactions are controlled by cost criteria. The methods of establishing compliance of the conditions of the controlled operation with the principle of "outstretched arm" were listed. The presented algorithm for detecting controlled transactions is suitable for any business entity and may change in accordance with the law. To achieve effective administration of the process of conducting controlled transactions in transfer pricing at domestic enterprises, a comprehensive program of action is proposed, which takes into account the economic interests of all actors in this process. The paper also developed a system of methods for automated accounting of transfer pricing using the accounting software 1C: Enterprise 8.3. To keep records of transfer pricing transactions, it is proposed to introduce additional analytical accounts on sub-accounts 36 "Settlements with buyers and customers", 37 "Settlements with various debtors", 63 "Settlements with suppliers and contractors" and 68 "Settlements on other transactions". It is proposed to use an accounting register, which will contain information about the location of the related person, the type of connection with this person and the basis for classifying the transaction as controlled. The proposed system of methods will allow in the automated mode not only to collect, process, systematize information about controlled transactions that were carried out in the ordinary course of business in a separate account, but also at the request of the user to generate a standardized report on controlled transactions. If errors, shortcomings are identified or if the reporting information was not provided in full, it is possible to submit a new report before the deadline for submission of the report and a clarifying report in case of its submission after the deadline. The proposed measures will facilitate the audit of annual financial statements and increase tax revenues to the state budget through more effective regulation of transfer pricing by regulatory authorities.

Key words: transfer pricing, controlled operations, accounting, correspondence of accounts, international financial reporting standards, financial reporting, state control.

Постановка проблеми. Інтеграція вітчизняних підприємств у міжнародні економічні відносини та розвиток транснаціональних корпорацій спричинили ситуацію, за якої наша держава втрачає велику частину податкових надходжень від трансфертного ціноутворення. Насамперед це пов'язано з тим, що деякі транснаціональні корпорації та великі міжнародні компанії за допомогою трансфертних цін зменшують податкову

базу в країні з вищим податковим навантаженням, перемістивши базу оподаткування (дохід) до країн, в яких податкова ставка є нижчою. Застосування такого підходу до ведення бізнесу впливовими компаніями змушує державні органи влади шукати засоби контролю за операціями із трансфертними цінами. У цій непростої ситуації є нагальна потреба в більш жорсткому регулюванні діяльності афілійованих із трансна-

ціональними корпораціями підприємств на території нашої держави, особливо у частині обліку контрольованих операцій під час трансфертного ціноутворення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Під час розроблення методики автоматизації обліку контрольованих операцій було застосовано теоретичні дослідження та публікації таких вітчизняних учених-економістів, як: О.І. Андрусь [2], Ю.І. Гриненко [3], О.О. Дмитрик [4], І.В. Карпенко [5], А.О. Касич [6], Н.О. Литвиненко [7], В.П. Міняйло [10], М.О. Нежива [10], О.А. Петрик [6]. Також було застосовано досвід зарубіжних дослідників, таких як Т. Лохсе [8], Жан-Томас Мартіні [9], Н. Рідель [8], К. Шпенгель [8], які вивчали діяльність транснаціональних корпорацій та висвітлювали основні аспекти впровадження систем контролю за формуванням трансфертних цін під час операцій пов'язаних підприємств.

Огляд наукових робіт вищезазначених учених засвідчив, що деякі з них займалися вивченням лише теоретичних аспектів трансфертного ціноутворення. Наприклад, із роботи О.І. Андруся можна дізнатися, що трансфертне ціноутворення вперше з'явилося в податковому законодавстві Сполучених Штатів Америки [2], де поступово впроваджувалося з 1917 року та давало змогу розподіляти доходи і витрати між афілійованими підприємствами так, щоб запобігати ухиленням від сплати податків [11]. При цьому в українському законодавстві термін «трансфертні ціни» вперше був застосований лише у 2013 році та є досить новим і недослідженим для вітчизняної науки. Хоча нині все частіше з'являються наукові статті, в яких досліджено історію виникнення трансфертного ціноутворення та його вплив на вітчизняну економіку. Так, А.О. Касич у своїй роботі стверджує, що поява трансфертного ціноутворення тісно пов'язана з розвитком міжнародних операцій транснаціональних корпорацій і на практиці стосується формування ціни на товари та послуги, інновації та інші нематеріальні активи, що передаються між корпоративними мережами [6]. Підтверджуючи вищезазначене, В.П. Міняйло зазначає, що трансферне ціноутворення набуло значного поширення через можливість занижувати прибуток і відповідно зменшувати базу оподаткування [10].

Проте жоден із цих учених не розглядає потребу в регулюванні та обліку контрольованих операцій під час трансфертного ціноутворення. Також не було запропоновано ефективного засобу розкриття інформації про зміст контрольованих операцій пов'язаних підприємств для цілей аудиту фінансової звітності. Тобто у державних податкових органів немає джерел інформації, за допомогою яких можна регулювати трансфертне ціноутворення та ефективніше формувати дохідну частину державного бюджету.

Саме тому виникає гостра необхідність у більш жорсткому регулюванні контрольованих операцій та розробленні методики автоматизованого обліку цих операцій під час ведення бухгалтерського обліку на вітчизняних підприємствах.

Постановка завдання. У зв'язку з інтеграцією компаній у сучасний інформаційний простір та широким застосуванням комп'ютерної техніки й автоматизованого програмного забезпечення виникає потреба в застосуванні практичної методики фіксування контрольованих операцій на основі програм, доступних для українських підприємств. При цьому інформація, а також засоби її обробки повинні бути уніфіковані та стандартизовані таким чином, щоб відповідати міжнародним стандартам фінансової звітності та бути максимально доступними зацікавленим користувачам.

На етапі розроблення статті було сформовано перелік основних завдань, першочерговим з яких є роз'яснення необхідності регулювання обліку трансфертного ціноутворення в сучасних умовах. Далі виникла необхідність у розкритті основних понять та термінів, застосованих у роботі. І, нарешті, розроблення шляхів упровадження механізму автоматизації обліку контрольованих операцій в національну систему бухгалтерських рахунків.

Виклад основного матеріалу дослідження. У світовій практиці термін «трансфертне ціноутворення» розглядається як процес формування ціни в операціях між афілійованими компаніями з метою мінімізації своїх податкових зобов'язань за допомогою використання свого міжнародного розташування та різниці між рівнем оподаткування в різних країнах. На практиці це мало вигляд переміщення оподатковуваного валового прибутку до іншої пов'язаної компанії, яка розташовувалась у державі з таким податковим режимом, який давав змогу зменшити витрати за рахунок меншої податкової ставки.

Першим відомим прикладом жорсткого регулювання трансфертного ціноутворення можна назвати започаткований в 1930 році обов'язковий державний нагляд за ціноутворенням у США, який набув найбільшого розвитку в період 1930–1950 рр. та полягав у запобіганні перенесення прибутку до інших країн за рахунок суцільної перевірки сум значних міжнародних контрактів та гуртових цін під час закупівель вітчизняними компаніями на світовому ринку. Необхідність правового регулювання була спричинена хронічним дефіцитом державного бюджету штатів та слабким рівнем надходжень від міжнародної торгівлі. Це при тому, що кількість торгових контрактів зростала з часу кризи 1930-х років і до початку Другої світової війни. Тобто контроль за формуванням трансфертних цін був дуже потужним превентивним інструментом виведення капіталу з країни.

Натомість в Україні трансфертне ціноутворення та його регулювання почалося нещодавно,

із затвердженням Податкового кодексу та внесенням у 2013 році статті, яка включала в себе визначення «трансфертної ціни». У 2015 році були внесені зміни, що розширили нормативну базу, фіксуючи зміст контрольованих операцій, розкрили принцип «витягнутої руки», а також визначили, хто є «пов'язаною особою». Завдяки внесенню цих термінів до законодавства, а також роз'ясненню принципів визначення контрольованих операцій, з'явилася можливість подальшої уніфікації української нормативно-правової бази з до існуючих стандартів ОЕСР та наблизила наше законодавство до міжнародних стандартів.

Наступним важливим етапом розвитку вітчизняного податкового законодавства можна назвати впровадження розробленої у 2017 році методики аналізу та контролю за трансфертним ціноутворенням. Ця методика була створена відповідно до рекомендацій ОЕСР вітчизняними та зарубіжними вченими. Методика повинна була забезпечити контроль за трансфертним ціноутворенням, використовуючи комплекс заходів, спрямованих на перевірку правильності ціноутворення у процесі здійснення господарських операцій компаніями, що відповідають визначеним умовам.

Для виявлення контрольованих операцій в угодах вітчизняних підприємств застосовують критерії відбору та умови визнання господарських

операцій контрольованими. Процес перевірки операцій на відповідність складається з шести етапів, які наведено на рис. 1 та 2.

Перший метод відповідності умов контрольованої операції принципу «витягнутої руки» має назву порівняльної неконтрольованої ціни та полягає у порівнянні цін в операціях на відповідність ринковим діапазоном. Для перевірки застосовують максимально схожі або повністю аналогічні товари та операції. Ще два методи засновані на порівнянні і мають назви «ціна перепродажу» і «витрати плюс». При методі ціни перепродажу для порівняння використовують відносну рентабельність продажу, а «витрати плюс» є логічним продовженням та передбачає порівняння рентабельності продажу ще й із понесеними витратами. Четвертий метод – метод чистого прибутку, який полягає у порівнянні показника прибутковості з відповідним показником у зіставних операціях. Останній, п'ятий метод має назву «розподілення прибутку» та полягає у порівнянні прибутку кожного учасника операції. Тобто здійснюється аналіз розподілу прибутку між учасниками зіставної операції.

Представлений алгоритм виявлення контрольованих операцій підходить для будь-яких суб'єктів господарювання та може змінюватися відповідно до законодавства. Але слід зазначити, що під час розгляду причин виникнення транс-

Рис. 1. Етапи відбору та умови визнання операцій контрольованими

Рис. 2. Етапи відбору та умови визнання операцій контрольованими

фертного ціноутворення доцільно враховувати економічні інтереси всіх суб'єктів цього процесу.

Оскільки всі учасники мають на меті задоволення власного економічного інтересу, то виникає ситуація, коли кожен із них готовий іти на конфлікт заради досягнення своїх економічних інтересів. Саме тому слід узагальнити увесь доступний міжнародний досвід застосування

трансфертного ціноутворення та більш детально вивчити типові проблеми, що виникають під час впровадження регулювання контрольованих операцій. При цьому виникає ціла низка проблем з боку компаній (рис. 3).

Однак проблеми компаній порівняно з вигодами від потенційного впровадження системи регулювання трансфертних операцій є незначними та не

Рис. 3. Пірамідальна схема проблем компаній під час упровадження регулювання за трансфертним ціноутворенням

вимагають особливої уваги. При цьому з боку держави відомі такі проблеми, як:

- слабкий рівень організації та контролю за формуванням трансфертних цін;
- часті зміни законодавства у сфері трансфертного ціноутворення;
- відсутність механізму поступового впровадження заходів із регулювання трансфертного ціноутворення;
- обмежений доступ до інформації про афілійовані компанії, що відкриті за кордоном;
- корупція в органах державного управління;
- складність контролю за ціноутворенням у сфері послуг та переміщенням інтелектуальних цінностей.

Введений податковий контроль на території України зумовлює необхідність у забезпеченні компаній повним та оперативним відображенням інформації обліку щодо здійснених господарських операцій, які згідно з вищенаведеними умовами визнаються контрольованими. Щоб досягти ефективного адміністрування процесу ведення контрольованих операцій під час трансфертного ціноутворення на вітчизняних підприємствах необхідно дотримуватися комплексної програми дій, що складається з п'яти етапів (рис. 4).

Етапи обліку контрольованих операцій під час трансфертного ціноутворення наведено на рис. 5.

Для цього необхідні такі документи:

- 1) облікові реєстри для відображення і накопичення інформації про контрольовані операції, використовуючи ті показники, які будуть необхідними для формування звітності;

- 2) внутрішня звітність підприємства, яка буде в себе включати деталізацію показників аналітичного обліку і відображатися у звітності наступних періодів.

На кожну контрольовану операцію оформлюється первинний документ, в якому зазначається величина трансфертної ціни та факт здійснення контрольованої операції. Перелік таких первинних документів наведений на рис. 5.

Кожен первинний документ, наведений вище, має стандартизовану форму. Відмінністю є лише зазначення про здійснення контрольованої операції з використанням трансфертної ціни. Тому відповідно до цього пропонується використання облікового реєстру контрольованих операцій, який доповнений інформацією про місцезнаходження пов'язаної особи, тип пов'язаності з цією особою та підставу віднесення операції до контрольованої (табл. 2).

Зміст первинних документів повинен групуватися та відображатися на окремих рахунках бухгалтерського обліку. В загальному виді первинна облікова інформація містить у собі дані облікових реєстрів, аналітичних таблиць та звітності, які відображають інформацію про здійснені господарські операції без їх розподілу та відповідно без виокремлення операцій, в яких застосовуються трансфертні ціни.

Дослідивши та зробивши аналіз діючого Плану рахунків в Україні, було визначено доцільним відображення операцій із трансфертного ціноутворення на 36 «Розрахунки з покупцями та замов-

Рис. 4. План упровадження трансфертного ціноутворення на підприємстві

Рис. 5. Етапи обліку контрольованих операцій під час трансфертного ціноутворення

никами», 37 «Розрахунки з різними дебіторами», 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» та 68 «Розрахунки за іншими операціями» рахунках на відповідних субрахунках залежно від типу контрольованої операції.

Таким чином, ведення обліку із трансфертними цінами буде відбуватися на різних рахунках бухгалтерського обліку. Окремого виокремлення

інформації за загальним рахунком не буде, тому на сальдо відповідного рахунку буде відображено загальну суму всіх операцій як із пов'язаними, так і з не пов'язаними особами. Але у разі необхідності розгляду операцій, що належать саме до контрольованих, достатньо перейти до відповідного субрахунку і згідно з цим до рахунку аналітичного обліку.

Рис. 6. Первинні документи з обліку операцій із трансфертними цінами

Таблиця 2

Обліковий реєстр контрольованих операцій

Дата здійснення операції	№ документа	Найменування контрагента	Місцезнаходження контрагента	Тип пов'язаності осіб	Підстава віднесення операції до контрольованої (за наявності)	Сума операції (грн.) еквіваленті на дату здійснення операції	Примітки

Однак ця система не дає можливості оцінити внутрішню заборгованість підприємства перед пов'язаними сторонами, і це значно ускладнює процес управління за такими операціями. Тому Н.О. Литвиненко у своїй статті визначила необхідність обліковувати операції, які не є частиною розрахунків з учасниками та нарахованими доходами, на субрахунках, що призначені для внутрішньогосподарських (683 рах.) та внутрішніх (682 рах.) розрахунків [7].

Ті підприємства, що ведуть діяльність із пов'язаними сторонами, повинні подавати звіт про контрольовані операції та повідомлення про участь у міжнародній групі компаній центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику засобами електронного зв'язку в електронному форматі з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги». Звіт подається раз на рік до 1 жовтня року, що настає за звітним.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, інформація про операції з пов'язаними особами буде накопичуватися на окремих субрахунках, які використовуються для внутрішньогосподарських розрахунків, та з'явиться можливість відображати інформацію за окремими складниками: за контрагентами, за місцем здійснення операцій, за типом операції тощо. Такий поділ дасть можливість контролюючим органам переві-

рити достовірність відображення всіх операцій із пов'язаними компаніями. Під час упровадження окремих субрахунків підприємство також отримає можливість контролювати факт здійснення операцій із трансфертними цінами та автоматично формувати звітність для контролюючих органів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Податковий кодекс України: Закон № 275-VI від 2 грудня 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 10.07.2020).
2. Андрусь О.І. Проблеми трансфертного ціноутворення в Україні. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2018. № 4. С. 55–60.
3. Гриненко Ю.І. Використання інформаційних баз даних для потреб трансфертного ціноутворення. *Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: матеріали II міжнар. наук.-практ. інтернет-конф.*, м. Тернопіль, 20 листоп. 2017 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. С. 190–193.
4. Дмитрик О.О. Трансфертне ціноутворення в Україні та європейських державах. *Адаптація до права ЄС регулювання економіки України в сучасних умовах: праці за матеріалами «Круглого столу»*, м. Харків, 26 травня 2015 р. Харків, 2015. С. 160–166.
5. Карпенко І.В. Методика обліку трансфертного ціноутворення на підприємствах торгівлі. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2018. № 1 (51). С. 416–424. URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/download/130530/126163> (дата звернення: 15.07.2020).

6. Касич А.О., Петрик О.А., Гриненко Ю.І. Трансфертне ціноутворення на підприємстві: проблеми та можливості використання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 24. С. 19–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_24_6. (дата звернення: 15.07.2020).

7. Литвиненко Н.О. Аналітичний облік внутрішніх розрахунків. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. № 23.2. С. 277–284. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2013_23 (дата звернення: 15.07.2020).

8. Theresa Lohse. Nadine Riedel. Christoph Spengel. The Increasing Importance of Transfer Pricing Regulations – a Worldwide Overview, 2012. 64 p.

9. Jan Thomas Martini. Transfer pricing for coordination and profit allocation. *Australian Journal of Business and Management Research*. 2011. Vol. 1. № 6 [07–26]. P. 7–26.

10. Міняйло В.П., Нежива М.О. Аудит трансфертного ціноутворення в умовах євроінтеграції та глобалізації. *Бізнес Інформ*. 2019. № 2. С. 283–288. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-2-283-288> (дата звернення: 15.07.2020).

11. Немировська О.В. Транснаціональні компанії та регулювання трансфертного ціноутворення в Україні. *Інноваційна економіка*. 2014. № 4. С. 265–272. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2014_4_45. (дата звернення: 15.07.2020).

REFERENCES:

1. Podatkovyj kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy № 275-VI vid 2 ghrudnja 2010 r. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (accessed 10 July 2020).

2. Andrusj O.I. (2018) Problemy transfertnogho cinoutvorennja v Ukraini [Problems of transfer pricing in Ukraine]. *Formation of market relations in Ukraine*, No. 4, pp. 55–60.

3. Grinenko Yu.I. (2017) Vykorystannja informacijnykh baz danykh dlja potreb transfertnogho cinoutvorennja [Use of information databases for the needs of transfer pricing]. *Accounting, taxation and control: theory and methodology*: materials of the II International.

scientific-practical Internet conference, Ternopil, November 20., 2017. Ternopil : TNEU, pp. 190–193.

4. Dmytryk O.O. (2015) Transfertne cinoutvorennja v Ukraini ta jevropejsjkykh derzhavakh [Transfer pricing in Ukraine and European countries]. *Adaptation to EU law regulating the economy of Ukraine in modern conditions: works on the materials of the "Round Table"*, Kharkiv, May 26 and 2015. Kharkiv, pp. 160–166.

5. Karpenko I.V. (2018) Metodyka obliku transfertnogho cinoutvorennja na pidprjemstvakh torghivli [Methods of accounting for transfer pricing at trade enterprises]. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University*. No. 1 (51). Pp. 416–424. Available at: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/download/130530/126163> (accessed 15 July 2020).

6. Kasich AA, OA Petrik, YI Grinenko. (2016) Transfertne cinoutvorennja na pidprjemstvi: problemy ta mozhlyvosti vykorystannja [Transfer pricing at the enterprise: problems and possibilities of use]. *Investments: practice and experience*. No. 24, pp. 19–23. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2016_24_6 (accessed 15 July 2020).

7. Litvinenko N.O. (2013) Analitychnyj oblik vnutrishnikh rozrakhunkiv [Analytical accounting of internal calculations]. *Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine*. No. 23.2, pp. 277–284. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2013_23 (accessed 15 July 2020).

8. Theresa Lohse. Nadine Riedel. Christoph Spengel. The Increasing Importance of Transfer Pricing Regulations – a Worldwide Overview, 2012. 64 p.

9. Jan Thomas Martini. Transfer pricing for coordination and profit allocation. *Australian Journal of Business and Management Research*. 2011. Vol. 1. No. 6 [07–26]. P. 7–26.

10. Minyailo V.P., Nezhiva M.O. (2019) Audyt transfertnogho cinoutvorennja v umovakh jevrointegracii ta globalizacii [Audit of transfer pricing in the conditions of European integration and globalization]. *Business Inform*. No. 2, pp. 283–288. Available at: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-2-283-288> (accessed 15 July 2020).

11. Nemyrovska O.V. (2014) Transnacionalni kompaniji ta rehuljuvannja transfertnogho cinoutvorennja v Ukraini [Transnational companies and regulation of transfer pricing in Ukraine]. *Innovative economy*. No. 4, pp. 265–272. Available at: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2019-2-283-288> (accessed 15 July 2020).